

Wymagania edukacyjne klasa VIII szkoły podstawowej

• WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY ŚRÓDROCZNE I ROCZNE Z PRZEDMIOTU BIOLOGIA DLA UCZNIÓW KLASY ÓSMEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NA ROK SZKOLNY 2020/2021 OPRACOWANY PRZEZ NAUCZYCIELA JOLANTĘ KORDECZKA

KARTA INFORMACYJNA DLA UCZNIÓW KLASY ÓSMEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ ORAZ ICH RODZICÓW

BIOLOGIA

Data 02.09.2020r.

1. Nauczyciel: mgr Jolanta Kordeczka.
2. Przedmiot: biologia
3. Obowiązujące podręczniki:

„Puls życia” podręcznik do biologii dla klasy ósmej szkoły podstawowej,

autorzy: Beata Sęgin, Andrzej Boczarowski, Marian Sęktas wyd. Nowa Era

4. Wyposażenie ucznia: podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy (w kratkę), ołówek i gumka do wykonywania rysunków, materiały zadawane na bieżąco.
5. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego: w zeszycie muszą znajdować się tematy lekcyjne z datą, rysunki oraz notatki każdej lekcji, wszelkie braki wynikające z nieobecności należy uzupełnić jak najszybciej.
6. Weryfikacja wiedzy i umiejętności:

- na lekcji biologii stosowane są następujące formy sprawdzania postępów w nauce: *sprawdzian wiadomości, indywidualna odpowiedź ustna, kartkówka, praca na lekcji, aktywność, referat, prezentacja multimedialna.*

Sprawdzian wiadomości- zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem, najczęściej po zakończeniu działu, jeżeli w wyznaczonym terminie lekcja przepadnie z przyczyn niezależnych, sprawdzian zostaje przesunięty na pierwszą kolejną lekcję. Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub uczeń który otrzymał ocenę niedostateczną ma obowiązek zaliczyć sprawdzian w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie. Prace pisemne oceniane są zgodnie ze Statutem Szkoły. Wszystkie prace uczniów są do wglądu dla rodziców u nauczyciela.

Kartkówki- są niezapowiedziane i możliwe na każdej lekcji, obejmują zakres trzech ostatnich lekcji (w przypadku zapowiedzianej kartkówki może być większa część materiału)

7. Poprawa ocen:
  - Poprawić można ocenę uzyskaną ze sprawdzianu w pierwszym terminie (każda ocena z poprawy jest wpisana do dziennika) , obowiązkowo poprawić muszą

uczniowie którzy otrzymali ocenę niedostateczną lub byli nieobecni.

- Jeżeli uczeń zostanie przyłapany na oszukiwaniu w trakcie sprawdzianu uzyskuje automatycznie ocenę niedostateczną.
- Oceny z kartkówki oraz z odpowiedzi indywidualnych można poprawić ustanie (zgłaszając się do odpowiedzi) podczas lekcji powtórzeniowej z działu z którego uczeń otrzymał ocenę niedostateczną.

8. Nieprzygotowanie do lekcji:

- Jeżeli uczeń jest nieprzygotowany do lekcji: brak zadania, brak książki, zeszytu czy innych materiałów ma obowiązek zgłosić nauczycielowi przed lekcją.
- Jeden raz w półroczu uczniowi przysługuje tzw. „kropka” bez żadnych konsekwencji.
- Jednodniowe nieobecności uczniów nie są usprawiedliwieniem nieprzygotowania ucznia.

PODCZAS ZDALNEGO NAUCZANIA NAUCZYCIEL OCENIA UCZNIÓW NA PODSTAWIE:

- rozwiązania testów, kartkówek na platformie test portal – zasady poprawy obowiązują tak jak podczas pracy stacjonarnej.
- rozwiązania obowiązkowych zadań, które uczeń przesyła nauczycielowi w wyznaczonym terminie i formie (w zależności od warunków technicznych i ustaleń może to się odbyć za pomocą dziennika elektronicznego - moduł zadania domowe, poczty elektronicznej lub komunikatora Messenger jeśli uczeń z niego korzysta)
- odpowiedzi ustane podczas lekcji on line dla chętnych uczniów
- zadania dodatkowe
- aktywność uczniów oraz praca na lekcji

Ogólne wymagania na poszczególne oceny z biologii dla uczniów klasy ósmej szkoły podstawowej

Celujący – otrzymuje uczeń, który samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytą wiedzą przyrodniczą w rozwiązywaniu problemów praktycznych i teoretycznych. Doskonale opanował treści z zakresu podstawy programowej i biegle posługuje się pojęciami przyrodniczymi. Potrafi wyjaśnić przyczyny i skutki zjawisk zachodzących w przyrodzie. Osiąga sukcesy w konkursach wewnątrzszkolnych oraz w konkursach pozaszkolnych. Aktywnie uczestniczy w lekcjach, samodzielnie odrabia zadania domowe, planuje i samodzielnie przeprowadza doświadczenia przyrodnicze. Chętnie wykonuje dodatkowe zadania, a prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę celującą lub bardzo dobrą.

Bardzo dobry – otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej, sprawnie posługuje się nią oraz potrafi wykorzystać ją do rozwiązywania problemów praktycznych i teoretycznych. Jest zawsze przygotowany do lekcji i aktywnie w nich uczestniczy. Prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę bardzo dobrą lub dobrą.

Dobry – otrzymuje uczeń, który zadowalająco opanował wiadomości z zakresu podstawy programowej, a zdobyta wiedza pozwala mu rozwiązywać typowe zadania praktyczne i teoretyczne. Stara się aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych i jest do nich przygotowany. Odrabia zadania domowe, a prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dobrą.

Dostateczny - otrzymuje uczeń, który ma problemy z opanowaniem pełnego zakresu podstawy programowej. Zdarza się, że do lekcji jest nieprzygotowany, nie zawsze bierze w nich aktywny udział, lecz czyni starania, by zaistniałe braki uzupełnić. Potrafi samodzielnie rozwiązać zadania łatwe. Nie zawsze samodzielnie rozwiązuje zadania domowe, prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dostateczną.

Dopuszczający – otrzymuje uczeń, który ma trudności w opanowaniu zakresu podstawy programowej. Rozwiązuje najprostsze zadania, sięga po pomoc koleżeńską i nauczycielską w celu zrozumienia tematu. Nie zawsze odrabia zadania domowe lub wykonuje je z pomocą innych.), pracuje przy pomocy nauczyciela i rokuje nadzieje, że braki, które posiada uzupełni w następnym okresie roku). Stara się dobrze prowadzić zeszyt, a prace kontrolne i sprawdziany pisze na ocenę dopuszczającą.

Niedostateczny- otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności w zakresie podstawy programowej. Nie prowadzi zeszytu, nie odrabia zadań domowych. Ma lekceważący stosunek do przedmiotu.

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z biologii w klasie ósmej.

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych. Uczeń:

- 1) opisuje, porządkuje i rozpoznaje organizmy;
- 2) wyjaśnia zjawiska i procesy biologiczne zachodzące w wybranych organizmach i w środowisku;
- 3) przedstawia i wyjaśnia zależności między organizmem a środowiskiem;
- 4) wykazuje, że różnorodność biologiczna jest wynikiem procesów ewolucyjnych.

II. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji oraz doświadczeń; wnioskowanie w oparciu o ich wyniki. Uczeń:

- 1) określa problem badawczy, formułuje hipotezy, planuje i przeprowadza oraz dokumentuje obserwacje i proste doświadczenia biologiczne;
- 2) określa warunki doświadczenia, rozróżnia próbę kontrolną i badawczą;
- 3) analizuje wyniki i formułuje wnioski;
- 4) przeprowadza obserwacje mikroskopowe i makroskopowe preparatów świeżych i trwałych

III. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych. Uczeń:

- 1) wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji;
- 2) odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe;
- 3) posługuje się podstawową terminologią biologiczną.

IV. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych. Uczeń:

- 1) interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe między zjawiskami, formułuje wnioski;
- 2) przedstawia opinie i argumenty związane z omawianymi zagadnieniami biologicznymi.

V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka. Uczeń:

- 1) analizuje związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;
- 2) uzasadnia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów.

VI. Postawa wobec przyrody i środowiska. Uczeń:

- 1) uzasadnia konieczność ochrony przyrody;
- 2) prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
- 3) opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody.

Cele kształcenia - wymagania szczegółowe:

V. Genetyka. Uczeń:

- 1) przedstawia strukturę i rolę DNA;
- 2) wskazuje znaczenie struktury podwójnej helisy w procesie replikacji DNA; podaje znaczenie procesu replikacji DNA;
- 3) opisuje budowę chromosomu (chromatydy, centromer) i podaje liczbę chromosomów komórek człowieka oraz rozróżnia autosomy i chromosomy płci;
- 4) przedstawia znaczenie biologiczne mitozy i mejozy, rozróżnia komórki haploidalne i diploidalne;
- 5) przedstawia nowotwory jako skutek niekontrolowanych podziałów komórkowych oraz przedstawia czynniki sprzyjające ich rozwojowi (np. niewłaściwa dieta, niektóre używki, niewłaściwy tryb życia, promieniowanie UV, zanieczyszczenia środowiska);
- 6) przedstawia dziedziczenie jedno genowe, posługując się podstawowymi pojęciami genetyki (fenotyp, genotyp, gen, allel, homozygota, heterozygota, dominacja, recesywność);
- 7) przedstawia dziedziczenie płci u człowieka;
- 8) podaje przykłady chorób sprzężonych z płcią (hemofilia, daltonizm) i przedstawia ich dziedziczenie;
- 9) wyjaśnia dziedziczenie grup krwi człowieka (układ ABO, czynnik Rh);

10) określa, czym jest mutacja oraz wymienia możliwe przyczyny ich występowania (mutacje spontaniczne i wywołane przez czynniki mutagenne) i podaje przykłady czynników mutagennych (promieniowanie UV, promieniowanie X, składniki dymu tytoniowego, toksyny grzybów pleśniowych, wirus HPV);

11) podaje przykłady chorób genetycznych człowieka warunkowanych mutacjami (mukowiscydoza, fenyloketonuria, zespół Downa).

VI. Ewolucja życia. Uczeń:

1) wyjaśnia istotę procesu ewolucji organizmów i przedstawia źródła wiedzy o jej przebiegu;

2) wyjaśnia na przykładach, na czym polega dobór naturalny i sztuczny oraz przedstawia różnice między nimi;

3) przedstawia podobieństwa i różnice między człowiekiem a małpami człekokształtnymi jako wynik procesów ewolucyjnych.

VII. Ekologia i ochrona środowiska. Uczeń:

1) wskazuje żywe i nieożywione elementy ekosystemu oraz wykazuje, że są one powiązane różnorodnymi zależnościami;

2) opisuje cechy populacji (liczebność, zagęszczenie, rozrodczość, śmiertelność, struktura przestrzenna, wiekowa i płciowa) oraz dokonuje obserwacji liczebności, rozmieszczenia i zagęszczenia wybranego gatunku rośliny zielnej w terenie;

3) analizuje oddziaływania antagonistyczne: konkurencję wewnątrzgatunkową i międzygatunkową, pasożytnictwo, drapieżnictwo i roślinożerność;

4) analizuje oddziaływania nieantagonistyczne: mutualizm obligatoryjny (symbioza), mutualizm fakultatywny (protokooperacja) i komensalizm;

5) przedstawia strukturę troficzną ekosystemu, rozróżnia producentów, konsumentów (I-go i dalszych rzędów) i destruentów oraz przedstawia ich rolę w obiegu materii i przepływie energii przez ekosystem;

6) analizuje zależności pokarmowe (łańcuchy pokarmowe i sieci troficzne), konstruuje proste łańcuchy pokarmowe (łańcuchy spasanía) oraz analizuje przedstawione (w postaci schematu) sieci i łańcuchy pokarmowe;

7) analizuje zakresy tolerancji organizmu na wybrane czynniki środowiska (temperatura, wilgotność, stężenie dwutlenku siarki w powietrzu);

8) przedstawia porosty jako organizmy wskaźnikowe (skala porostowa), ocenia stopień zanieczyszczenia powietrza tlenkami siarki, wykorzystując skalę porostową;

9) przedstawia odnawialne i nieodnawialne zasoby przyrody oraz propozycje racjonalnego gospodarowania tymi zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

VIII. Zagrożenia różnorodności biologicznej. Uczeń:

1) przedstawia istotę różnorodności biologicznej;

2) podaje przykłady gospodarczego użytkowania ekosystemów;

- 3) analizuje wpływ człowieka na różnorodność biologiczną;
- 4) uzasadnia konieczność ochrony różnorodności biologicznej;
- 5) przedstawia formy ochrony przyrody w Polsce oraz uzasadnia konieczność ich stosowania dla zachowania gatunków i ekosystemów.